

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 34/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Tykö nationalpark

Till miljöutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 10 juni 2014 regeringens proposition med förslag till lag om Tykö nationalpark (RP 81/2014 rd) till miljöutskottet för beredning och bestämde samtidigt att jord- och skogsbruksutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till miljöutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- miljøråd Jukka-Pekka Flander, miljöministeriet
- överförstmästare Matti Heikurainen, jord- och skogsbruksministeriet

- direktör för naturtjänster Rauno Väisänen och skogsbruksdirektör Heikki Savolainen, Forststyrelsen
- jaktchef Mikko Toivola, Finlands viltcentral
- järjestötiedottaja Kai Tikkunen, Finlands Jägarförbund
- verksamhetsledare Esko Lehti, Perniön seudun riistanhoitoyhdistys
- skyddsexpert Paloma Hannonen, Finlands naturskyddsförbund rf
- Lasse Kurppa, Kirjakkalan-Mutaisten Hirvenmetsästäjät ry
- Juhani Heinonen, Teijon metsästysseura
- Erno Kaitala, Teijon metsästysseura.

Dessutom har ett skriftligt yttrande lämnats av — landskapsdirektör Juho Savo, Egentliga Finland.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Propositionen innehåller ett förslag om att grunda Tykö nationalpark i Salo stad. Den nya nationalparken ska omfatta cirka 3 385 hektar statsägda mark- och vattenområden av vilka huvuddelen ingår i nätverket Natura 2000. Största delen av det område som föreslås bli nationalpark är för närvarande statens strövområde. Utskottet konstaterar att det i Egentliga Finland finns en utbredd samsyn för att grunda en ny national-

park, men i sin föreslagna form skulle parken få återverkningar på viltvärden och jakten i området.

Till struktur och innehåll motsvarar 1-2 § i förslaget till lag om Tykö nationalpark motsvarande bestämmelser om inrättande av andra nationalparker i Södra Finland. Enligt 13 § i naturvårdslagen (1096/1996) är all verksamhet som förändrar naturen principiellt förbjuden; tillåtet är endast att driva älg i samband med jakt. Om syftet med att området inrättades inte äventyras

är det med forststyrelsens särskilda tillstånd enligt 15 § i naturvårdslagen tillåtet att i enskilda fall och på motiverade grunder avvika från förbudet mot att förändra naturen.

I avvikelse från naturvårdslagens huvudbestämmelse föreslås i lagförslagets 3 § 3 mom. att i syfte att avvärja betydande hot om skada som riktar sig mot vägtrafiken och jord- och skogsbruket får älg och vitsvanshjort jagas mellan den 15 oktober och den 31 december med tillstånd av den myndighet som svarar för förvaltningen av området, om syftet med att nationalparken inrättades inte äventyras. Enligt detaljmotiven i propositionen räcker det i fråga om Tykö inte med att driva älg enligt 15 § i naturvårdslagen för att effektivt reglera älgstammarna. Principerna för jakten ska enligt motiven till lagförslaget fastställas i en skötsel- och nyttjandeplan för nationalparken. Forststyrelsen ska förhandla med de jaktsällskap som verkar i nationalparksområdet om de områden där stammen kan regleras så ändamålsenligt och tryggt som möjligt.

Utskottet konstaterar att älgstammen i området är större än genomsnittet. År 2013 sköts sammanlagt 14 älgar på det område som förslås bli Tykö nationalpark. Enligt viltskaderegistret inträffar det årligen 5-10 älgkrockar och 50 krockar med vitsvanshjortar i närheten av nationalparken. Att inrätta nationalparken kan leda till att hjortdjuren i området blir fler och sannolikheten för älgkrockar ökar om stammarna inte regleras tillräckligt effektivt.

Utskottet konstaterar att det länge har bedrivits jakt i Tykö och det har enligt utredningar inte verkat menligt på djurbeståndens eller naturens tillstånd. Enligt Forststyrelsens utredning bedrivs jakt för närvarande inom nästan hela området och områdets betydelse för jakten är stor. För två jaktföreningar utgör Forststyrelsens områden huvuddelen av jaktmarkerna.

Utskottet anser att 3 § om jakt går i rätt riktning, men att paragrafen är för avgränsad med avseende på den faktiska jakten på älg och vitsvanshjort. Att fortsätta jakten på älg och vitsvanshjort som förr äventyrar enligt utskottets bedömning inte syftet för att nationalparken inrättades. Utskottet finner det viktigt att trafik-

skadorna och skadorna för jord- och skogsbruket i nationalparkernas omgivning inte ökar jämfört med det nuvarande. För att nå målet krävs regelbunden jakt på älg och vitsvanshjort i Tykö nationalpark. De besökare som i framtiden besöker nationalparken kommer särskilt att komma till vissa ställen vid vissa tidpunkter. Utskottet vill betona att det mycket väl går att geografiskt och tidsmässigt anpassa jakten till den övriga rekreationsanvändningen i nationalparken och därmed också garantera utövningen av traditionell jaktkultur.

Därför föreslår utskottet att miljöutskottet ska överväga att precisera 3 § om jakt så att jakt på älg och vitsvanshjort kan fortgå som förr utan att det behövs undantagstillstånd av den typ som föreskrivs i naturvårdslagen. Samtidigt måste fortsatt jakt på små rovdjur tryggas. Av jaktlagens 26 § 2 mom. (159/2011) framgår att när jaktlicenser för hjortdjur beviljas ska se till att bestånden av hjortdjur inte äventyras på grund av jakten och att de skador som hjortdjur orsakar hålls på skälig nivå.

Vidare föreslår utskottet för miljöutskottet att jakt på vitsvanshjort ska tillåtas också i januari i stället för den föreslagna jakttiden mellan den 15 oktober och den 31 december. I januari är antalet besökare i Tykö som lägst, och det är lättare att jaga då än i slutet av året eftersom det oftast finns snö på marken i januari.

Utskottet vill betona att en rätt dimensionerad och genomförd jakt kräver en välfungerande samverkan mellan Forststyrelsen och jaktföreningarna. Jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet och Forststyrelsen avtalade 2014 att Forststyrelsens enhet för offentliga förvaltningsuppgifter utvecklar samverkan mellan jaktföreningarna och Forststyrelsen inom Tykö nationalpark. Utfallet av samverkan ska följas upp vid framtida resultatstyrningsmöten mellan parterna.

Utskottet vill också betona att redueringen av de skadliga främmande arterna mårhund och mink i nationalparkens område bör ägnas särskild uppmärksamhet. Utan jakt på små rovdjur ökar bestånden av dessa främmande arter vilket skulle leda till att bestånden särskilt av fåglar

som häckar på marken skulle minska. Utskottet vill påpeka att om de lokala jaktföreningarnas möjligheter att bedriva jakt kringsskär leder det sannolikt till att intresset för den ytterst behövliga jakten på mink och mårhund minskar betydligt.

I fråga om fisket fäster utskottet uppmärksamhet vid en fortsättning på rekreationsfiske baserat på inplantering av regnbågsforell. Sjön Matildanjärvi inom det föreslagna parkområdet är ett populärt ställe för rekreationsfiske och förvaltas av Forststyrelsen. Där inplanteras för närvarande regnbågsforell. Fiske är en attraktionsfaktor med stor regionalekonomisk betydelse i Tykö. Regnbågsforell är bedömd med avseende på naturvårdslagen en främmande art, och dess inplantering i nationalparken strider delvis mot lagens mål att skydda den ursprungliga naturen. Utskottet vill trots allt påpeka att de regnbågsfo-

reller som inplanteras är honor. Därmed finns ingen risk för att fiskarna ska fortplanta sig. Om regnbågsforellen ersätts med finsk öring finns det däremot risk för att deras genom blandas med det lokala öringsbeståndet.

I fråga om begränsningarna av fisket går regeringens i propositionen in för att inplanteringen av regnbågsforell och rekreationsfisket i Matildanjärvi ska fortsätta i sin nuvarande form. Utskottet anser att det är ett lyckat exempel på en smidig lagberedning där allmän fördel nås genom speciallagstiftning som avviker från allmän lag utan att göra avkall på naturvärden.

Ställningstagande

Jord- och skogsbruksutskottet anför

att miljöutskottet bör beakta det som sagts ovan.

Helsingfors den 24 september 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Lauri Heikkilä /saf
medl. Markku Eestilä /saml
Satu Haapanen /gröna
Lasse Hautala /cent
Reijo Hongisto /saf
Jukka Kopra /saml

Pirkko Mattila /saf
Jari Myllykoski /vänst
Mats Nylund /sv
Janne Sankelo /saml
Katja Taimela /sd
Tytti Tuppurainen /sd
ers. Simo Rundgren /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Jaakko Autio.

AVVIKANDE MENING

Jag anser att utskottet skulle ha hållit sig till propositionen i fråga om att tillåta jakt i den nya nationalparken i Tykö. Propositionen tillåter jakt på älg och vitsvanshjort genom en specialbestämmelse som ingår i 3 § 3 mom.

Jag anser att propositionen i tillräcklig utsträckning beaktar viltvårdsbehoven genom dis-

pensförfarandet, och därför kan jag inte instämma i utskottets utlåtande som skulle tillåta att jakten i den nya nationalparken i Tykö fortgår som förr och rentav utvidgas med en månad från slutet av december till januari.

Helsingfors den 24 september 2014

Satu Haapanen /gröna